

Peekema was een uitnemend jurist en een zeer zelfverzekerde, charmante, nogal speelse man. Hij ging prat op zijn vermogen tot logisch redeneren, niet beseffend dat geen mens ooit voldoende gegevens tot zijn beschikking heeft om de gecompliceerde werkelijkheid ten volle te overzien en dat dus geen enkele politieke keuze ooit alleen maar op de logica berust. Peekema's overtuiging was dat Duitsland niet meer verslagen kon worden, hij hield er, aldus Hart, een 'koud-cynische, opgewekte berusting-filosofie in een Duitse hegemonie over Europa' op na¹ – en hij kreeg meer en meer invloed op Welter die zich door Peekema's redeneerkunst liet inpalmen. Het duurde niet lang of Peekema werd door velen in het Londense milieu, ook door verscheidene ministers, als Welters kwade genius beschouwd. Vooral ook het wantrouwen jegens de Engelsen, dat bij Welter van meet af aan een rol speelde (zouden zij zich wellicht uiteindelijk van Indië meester willen maken?), werd door Peekema gevoed.

Van dat wantrouwen was ook Steenberghe vervuld die soms de weekenden in het hotel doorbracht waar Welter en zijn hoofdambtenaren woonden. Het bracht er Steenberghe toe, er in het kabinet herhaaldelijk op aan te dringen dat men van de Engelsen precies zou horen wat nu eigenlijk hun oorlogsdoelinden waren – een aandrang waaraan van Kleffens, beter dan Steenberghe beseffend dat Engeland voorlopig louter voor zijn eigen behoud vocht, telkens weerstand bood; dat leidde dan van de zijde van Steenberghe, alsook van Welter, tot het verwijt dat de Nederlandse minister van buitenlandse zaken braaf aan de leiband van de Engelsen liep. Dat verwijt was onverdiend.

Van Kleffens stond aanzienlijk positiever tegenover de oorlogvoering dan Dijkhoorn, Steenberghe en Welter, zij het dat hij vreesde dat de verwoestingen en de ontwrichting die de voortgezette oorlog met zich zou brengen, tot een gevaarlijke groei van de invloed van de Sowjet-Unie en van het communisme zouden leiden. Uit die beduchtheid had de wens kunnen voortkomen, met kracht een vrede door vergelijk na te streven, maar van Kleffens begreep ten volle dat men, zo die vrede al te bereiken viel, elk initiatief daartoe aan de Engelsen moest overlaten.

Op van den Tempel had het overhaast vertrek uit Nederland in eerste instantie een ernstig deprimerend effect gehad. 'Over veertien dagen is Hitler misschien al hier', zei hij eind mei tegen de links-socialistische publicist Jacques de Kadt die op 14 mei uit IJmuiden ontkomen was, maar drie weken later (in de periode dus waarin Frankrijk bezweek) uitte hij tegen de Kadt de verwachting dat Engeland zou standhouden.² Bij Albarda, die minder

¹ A.v., p. 64. ² J. de Kadt: *Politieke herinneringen van een randfiguur* (1977), p. 226.